COLECCIÓN XYZ

IALLEP'PÍ QAICÁ NA LQUIEĜA

Ministerio de las Mujeres, Géneros y Diversidad
Argentina

COLECCIÓN XYZ

IALLEP'PÍ QAICÁ NA LQUIEĜA

Ministerio de las Mujeres, Géneros y Diversidad
Argentina

XYZ

Para la traducción a lenguas originarias de los materiales de la Editorial Mingeneros se respetaron los criterios acordados por lxs traductorxs y sus comunidades respecto del uso de determinadas palabras en idioma español para facilitar la comprensión del texto.

Ra qaiso'ogue' nam roq'she laqtac nache qaỹasaĝalec na Qom laqtaqá nache no'onataĝat ñe Editorial Minguenero nache qaỹ'uateque'á ram nache etec taq so nqataĝac ra qaỹo'ot cam ỹo'ot ca lerec ra qaỹso'ogué taq cam neta'gue' nataqaen qaỹ'uateque'á ram yo'oqchiguí la'aqtaqá ram qaicá camye nache qaỹalecnauó nam ro'oqshe nache ishet ra qaỹaỹatetec nam nerec.

Autoridades nacionales

Presidente de la Nación
Dr. Alberto Ángel Fernández

Vicepresidenta de la Nación
Dra. Cristina Fernández de Kirchner

Jefe de Gabinete de Ministrxs de la Nación
Lic. Santiago Andrés Cafiero

Ministra de las Mujeres, Géneros y Diversidad de la Nación
Ab. Elizabeth Gómez Alcorta

Secretaria de Políticas contra la Violencia por Razones de Género
Dra. Josefina Kelly Neila

Subsecretaria de Abordaje Integral de las Violencias por Razones de Género
Prof. Laurana Malacalza

Directora Nacional de Políticas de Prevención de las Violencias por Razones de Género
Lic. María del Valle Aguilar

Directora de Programas Integrales de Prevención
Lic. Cecilia Maloberti Casellini

Nam netalecpi

Qaiauo'o na Ministerio de las mujeres, géneros y diversidad de la nación cha'aye naua l´cuen'nataga naua alpi taq na hiot'ta'a, taq na nasat'tagac na l'cuennataga na Gobierno Nacional ra ỹashiguemec na latagac na shegaugapi.

Naua l'qalaec ra n'quia'ga taq saishet ra ivi' na l'lla' saishet ra qai'tagaiagan ra onolec l'tagayagac, cha'aye onagaec ra imauec ra qaiaiaten na shegaugapi.ra qaitagaiagan na n'quia'ga na shegaugapi nache ishet ra qaiaiaten ra himauec ena'ama, nache ishet ra naua n'tagaiagac taq na io'ot ra qan'tel'a taq qai'tauan ishet ra qaiauo'o na n'tagaiagac taq qaiauo'o ra qanapa'aguen taq qan'tel'a naua enecpi.

Na qaronataganagac ishet ra qaiauatoye ra qanapagaguen ra enec na alpi taq LGBTI+, taq ishet ra iañaqchet ra qanaralagat naua n'cuen'nataga imaec na shegaugapi cha'aye ishet ra nauaqsheguem taq ienagat naua saq'ena' na n'cuen'nataga na shegaugapi.

Qanachat'taguec naua iasauagateua na latagac ra enama taq qaiauo'o naua lasatagac naua l'qalaec na l'uo'ogoecna alpi taq LGBTI+.

N'cheqa ca ishet ra sauoqo'o na noetelec, nache ishet ra senataĝanac taq qailaque naua naqtaqa taq ishet ra n'meteguec naua n'cuen'nataĝa'. Nache ishet ra qanaralaĝat ra qaiauachigui naua ralaĝaiaqa taq onaĝaec ra qailalec naua paeguenaĝac taq iviralec imauec na qarma'.

Ne'ena sello na editorial ishet ra lo'onataĝanaguec ra lataĝac na l'cuen'nataguec imauec nache ishet ra iauo'o naua l'villaĝayec, n'taĝaỹaĝac taq no'ogonagatpi ra qoletaguet na n'qa'aec ra qaiauo'o ra na qarma' Argentina ishet ra enauac ra enama taq n'yot'ta'api nachera ra sauoq'taeque. Na no'onatacpi ishet ra qailotaeque ra qaiogona na pa'aquenaĝaquipi, qaỹ'aĝat taq ishet ra qaiauo'o na n'cuen'nataĝa ra qaitauan na sheĝauapi. Ishet ra ue'e lapa na niriguishepi ra qaitaĝayaĝan naua lataĝac na sheĝauapi taq naua niot'ta'a, nache ishet ra qaŷo'ot taq ra r'cuen'nataĝan. Onole ca onataĝanaĝaqui ra uo'ó ca uetaguí naloqnaĝanaĝac yo'oqtá na cheqa'gue taq niot'ta'a, ra ishetá ca ralaĝaec ca lemet ra uo'ó ca io'ot taq ra rcuen'nataĝan, nache iamaq ra naralaĝat ra hi'ven ra nacaheyé nqalaĝá enauac na sonaqta'a ra esá nataqaen nache ishet ra eta'api napi enauac taq ra himmavec qaicá ca hi'ŷ ottapegá.

Iallip'pi qaicá ca lquieĝa
N'cuen'nataĝa – n'naqtaganagac ra ishet ra qanauaĝaŷaĝasheguem ra eta'api

Ra ishet ra qanayeguelec nam sonaqta'a ra esá taq ra eta'api, hiven ra qoŷan ye qailotaguí ye yo'oqcheguí ra nalletañe taq nquictauec na saq'ena'a' taq napi nquieĝanaĝacpi. Nache ra, qaiñoĝot nacheyé qailotagui ca sallaĝanec nam sonaqta'a taq ra nam lataĝacó ra egó' nachená na hipictetec ra nyeloĝó nache nam na'aqtecpi taq ra mashe nacota'aepi enauacpi nam cheqa'guepi.

Ena ueta'a ra qaŷaŷamaĝa'ñé taq ra qanoctaiapigui ye yo'oqchegui cam cheqa'gue, nam iallep'pi taq ra luecpi nachená na iasheguem nam pa'atec na vi'í, ñesheguempi ra rloqueguelec na lcon'naĝac egó' so movimiento feminista taq ra mashe hima'guet nam LGBTI+. Ra nachená nam la'aqtaĝanaĝac ia'aĝa t'tec na rmitaĝatecpi, iachaĝatecpi, nam naponaĝacpi, ŷaŷamaqchiguiñe taq ra himmata'a na nvire'uá na nlataĝanaĝac ra uo'ó na qanacotatapiguí, nmit'taeque na ralaĝaec n'nataĝanaĝac taq ncun'nataĝanaĝac.

Nache raetapeguec, saishet ra qaiqoleguet ra qalotá ca iallep'pi ra ua'aulec ra maeche naloqtetapeguelá' nam io'ot'tac nataĝac, lme'naĝanaĝac taq na ia'amaqten ra nacheyé nauaĝaŷaĝasheguem nam lo'oĝoŷaĝac ra nachená ialé. Qalaĝaye, ñaq ueta'a nam tata'gue ioqlatec ye lo'oĝoŷaĝac togoshec iallec'ŷaĝac ra uo'ó cam no'onañe iaqa'a ca shetaeque taia'gue ra qanquieĝattepeguec taq qaia'añaqchetec ra ñesheguem, nalletañe taq nquieĝatec nam na'aqtecpi qauempi ra cheqa'gue saqaiataĝalec taq ra hil'lotagui na alpi na nquieĝa taq LGBTI+ enauac na lataĝacpi.

Qaia'uaĝatipiguiñe ye naloqnecpi, ueta'a ye MMGyD quetapegue'uá ra qaicuen'nataĝalec taq ro'onataĝaná ye egó' iallep'pi lataĝac ra nacheyé ra uasuetapeguelec ra cheqa'gue taq niot'ta'a. Naigui, ra qaomi' ishetram na nsallaĝa na lataĝac ra qanayectapeguelec ra qaiqolategá ye cheqa'gue, qai'uanalec ra luec qauemaec taq ra saivo'neguetpi camchaqcá nache iectegá ra hivire'uá ye lleguevó ra mashe no'onegué na luec nache qaltaĝa ñesheguem nte'ta ra nachená na nqalaĝa napi iallep'pi taq ra mashe io'ot'ta na lataĝac ra iachaĝan tq hive'lec. Nache eta'am, ro'onataĝan nacheyé hil'lotapigui taq hil'lotaeque ca lataĝac, ca'yé nacheyé ra hi'vatec na ñec qaiquetegá ra saĝanaqcá ca lleguec ra qaoiecnapec taq ra qanaralaĝat nam nataĝaco qaio'ĝoná na qalapaqtañé taq qanayeguelec nam qaitaqtepiguí yo'oqtá.

Nam nerecpi nachená na navectapeguevó ra qaicuen'nataĝalec taq ra qanauaĝaŷaĝasheguem qaimata'a. Nache cxa qailotaguí ra qanauaĝaŷaĝasheguem egó' no'oĝonaĝat ra nacheye qoianasheguem qaicheĝotchiguiñá ca nachecá naiguipi taq qaia'uaĝachiguiñe qai'uetaeque nache ishet ra qaia'añaqchet cam ntaĝaŷaĝacpi, ueta'a ca paĝaguenaĝac taq na

qanoctaiapieguí ra ueta’a nam enauacpitaq ishet ra qaiñoĝot nache qanayeguelec nam nqaec ra ishet ra eta’a’pi taq ra cam qaitatepegue’ua qanquit’tapegue’uá nataqaen ra ialeguet na enec.

Nam choche lo’oĝoŷaĝac ra cheqa’gue ra rcun’nataĝaná na iallep’piaĝacpi

Na cheqa’gue egó’ naigui ra añaĝaec ra uo’o ca quetapeguelec nch ian taq na ueto’ot nam sonaqta’a egó’ ianaguí ra egó’ hivat’taeque taq nshetaeque nam sheĝauapi ra naloteguet Isataĝac na sheĝauapi ra egó’ nasheteguet na lo’oĝoŷaĝac ra cheta’gue qoierevó ra ñeguiñé nache queto’ot ye qaimaĝalec ra quelegueté enauaque: aló: (logo’te/laŷaĝa) = aló/ialé (namó)= ialé. Erá mashe naigui ialecta’uá nam enauacpi na lo’oĝoŷaĝac ra shenaqtá na qanachalataĝac ra sonaqta’a s’onataĝana’tec, nam seuenaqtaequepi, nam sonaq’ta’aguetpi himmavec, enauacpi na sonaqta’a.

Ená naigui ra himmata’a nam qailotagui ra ueta’a na sonaqta’a nache nauaĝaŷaĝasheguem ra qoietapeguec ra etec, cam lataĝac ra nam “aló” taq na “ialé” ra naloqnaĝanaĝat ra egó enauaque ra saishet ra qaila’a taq n’noia’guet na lo’oĝoŷaĝac ra natetauó. Neche etec, colelec na sonaqta’a nache iegá ra nmaĝalec ra ŷaŷamaqchiguiñe taq saqancoĝolec, chaq negue’ca ca taiot, nanomteguet taq hivata’guet enauac cam ueta’ague na sonaqta’a ca taia’gue na sheĝauapi taq enauac, nataqaen na ueta’a na privado (na lmá’, na navó’) taq na ueta’a yo’oqtá’ (na paĝaguenaĝaqui, na onataĝanaqa’ taq na mashe n’ŷamatciguiñe na sonaqta’a).

Nache he’nam, na cheqa’gue taq na mashe qaialaqta’guet mashe na’ŷac naache egó’ iaconeguet ra lataĝac nache himmata’a enauac ra cheta’gue ra ñeguiñe, nache nataqae naua la’aqtaqa taq mashe lataĝac. Na cheqa’gue nache lataĝac ra egó’ lapaqtauó ra soche ne’hen nache iatagui ra nacheyé / iaŷamaqchiguiñe, saq’hen / taq ra saq’hen, nache qaiavo’ó ra leguec nam ueta’a na qaioĝoren nacherá ra cheoq’tot na enauac qomi´ra ená qarataĝac nache qaimetetec enauac nam sheĝau’pí taqaen qami’ hiviragaló.

Nam taia’gue ra etec ca maeche qanapaĝaguenaĝac ishet ra saconaĝaguet nam ueta’a himmavec na sonaqta’a ra qami’ iaremá nache egó’ sanaĝauec enauac na sheqtá, qalaĝaye ye qanapaĝaguenaĝac nache ishet ra qomí’ no’onaĝa’t ra qomí’ sheĝaua ra ueta’a ra egó’ lapona’pi ra himma’a na sonaqta’a, ueta’aguet nam nataĝacpi ra chegoq’ta’gue togoshec, ueta’guet taq nacheyé.

Ra nacheyé ra mashe qailecten na cheqa’gue, seŷa’naq cam naigui na sonaqta’a nache qanasheteguet ra nachená na ialleppi taq nam alpipi, nam na’aĝa’te ra mashe seconaĝaguet taq ra mshe so’otaq na maeche qarataĝac taq na qaro’oĝoŷaĝac ra nache esopi na’attañe nache qailotagui. Nacherá qaimalec ca nme’naĝanaĝac enauaque taq ra npa’atasheguem nachecá halom napi ialleppi uetalec na alpipi, taq ra naguí na’ĝa’te, quetapeguelec taq saiaconeguet na lo’oĝoŷaĝac taq ram taia’guepi ra nachecá ca ueta’a ca na’gué.

Ra s'oĝonaĝa cam naigui ye cheqa'gue ra egó' onataĝanaĝat ra qaimeten nam al'uá taq ra nacota'api enauac na sheĝaopi, s'otaqtec qaiasaqtalec nam taia'gue ra cheqa'gue. Ena nme'naĝanaĝac iachaĝan ca uetapigui ra qaiaŷatetec, aqtaguecpi taq na qauempi ra egó' qaiaŷamaĝa'ñé.

Nam naloqnaĝanaĝat ená cheqa'gue taq na niot'ta'a nachená na vichiguiñá, erá onolec ra nme'naĝanaĝac ená al'uá ra ueta'guet qataq ishet ra auauat'ton na nacota'api ra sa'ena'api ra nataqaen ra llaq'uota'ae ra uetara'a cam cheqa'gue ra saq'hena'a cam ueta'a ra iaŷamaqchiguiñé nam sonaqta'a taq nam lqa'alaĝa nam enauac nam sheĝauapi. Enauaque naloqnaĝanaĝac ra hima'guetpi ra ŷashetem ra qaŷaŷatetec na nquieĝa, saq'ena'a taq ra qanquiategá na'at'tañe taq togoshec ra quetalec nam alpipi taq na LGBTI+.

→ Ncun'nataĝa uetalec nam qauem na'aqtecpi

Nam saq'ena'pí na cheqa'gue ueto'ot ra cheĝo'ta'gué na masheyé ŷaŷamaqchiguiñé na sonaqta'a ra egó' pa'atesheguemec taq qailotaguí na nacota'a'pi na sonaqta'a, ntaĝaŷaĝacpi, nataĝacpi, n'uenaĝanaĝapi, nam sonaqtalec: eyé "chaqnaĝac". Na qaŷa'atteñé sonaqta'a chaqnaĝac egó' nauaĝaŷaĝasheguem ra chetalec ca laiolec nioqtegá nca'altaec cheta'ague ra qoŷanagui ra ñeguiñé ca ueta'agué ca cheqa'guepi, qoŷatepigui qanalotetec nam lo'oĝoŷaĝac taq que etepeguec io'ot nam sheĝuapi taq ŷatapiguí na camachaqcá naco'nae pa'atasheguem ra mashe l'llá ca pa'atasheguem taq ca l'llapi.

Nam qauem na'aqtecpi nachená na ncuen'nataĝa ra qaimatavecpi taq cheche qoŷaga'nec qaŷasaĝalec nam lapotega'pi na sheĝauapi cam etec, nache ra ra egó' lleguec qanmaĝalec ra mshe qanaloqtetec na lo'oĝoŷaĝac, cam himmelec lo'ó taq ca etec ca lataĝac. Qalaĝaye cam ueta'a lcuen'nataĝa nache matguet taq qanauacheguí na ueta'a, qanayeguelec ra qaiconeguet ra maashe egó' "qailaĝaguetpi nache'etae ra qoŷan ra mashe lcoshe'gué", ra etec taq ra qay'uetec ra lahiel ca "nachecá ca etec", ca qayqolatec ra qayñoĝot nache qailaeque ncun'nataĝa ralaĝaec, qaysheguenapigui qanoctaiapiguí taq ca uetalec himmavec qanaralaĝatpi.

Na etepeguec, na na'aqtecpi qauem ra cheqa'gue nache ishet ra na'aĝat ra ualec na sheĝaua ra hilotchegue ca cheqa'gue ra ŷaqalatec ra iaconeguet na mashe ŷaŷaten, lqape'té taq na enecpi. Nam na'aqtecpi qauem ra cheqa'gue ua'alec ra niottauecpi, lo'oĝoŷaĝacpi, cam lo'ó taq ra ua'gué ra qoianañá ra ŷataqtá cheqa'gue

napi saq'ena'a'pi ra enauacpi ra ialegá' taq ŷaŷamaĝatchiguiñe naua la'aqtaqapi ra qanquiategá, ra egó' ioĝottañé nam etec mashe naectagué' nam uea'api nacota'ae' na pa'atañepi taq ra qanayectapegue'uá nam alpipi taq na LGBTI+.

Nam na'aqtecpi qauem ra cheqa'gue n'naĝattapeguet ra naiasheguem qaŷalecten taq na ñe'eguenaĝac na enecpi na alpipi taq na LGBTI+.

→ Pe enfoque interseccional

Na saq'ena'api enauaque na cheqa'gue saishet ra qaŷaŷaten ra etapeguec ra maeche nquictavec niottapeguec, qalaq ra nacona'pi na laiepi saq'ena'pi ra qay'uotaeque ra qaialecna'uá na ñequiaĝac na'aĝasontec. Napi saq'ena'api ra cheqa'gue maeche niaĝa'ñé nataqaen hirolec ra naco'nae ca maeche he'nam ueta'a l'llá hena'am egó' qailoqnaĝaná: laloqnec ra mashe ié, cam ueta'a, cam etec ca taŷa'gue ca cheĝoqttot lo'oĝoŷaĝac, cheqa'gue ca lo'oĝoŷaĝac, ra soche nsomevó ra iaqa'a ca cheqa'gue, cam l'uetaĝanaĝá, ra maaeche cheqa'gue ca lauó' nañá ca qompi nataqaen ra saqpoc, no'onaĝa'lec, ra saqayshenec ra rsouec, taq ca l'llapi.

Na saishet ra etegá ra shetaeque onolec ialé lapaĝaec ca ueta'a pata'añé ra nca'altaec ra ialecteguet qalotá ca ialecteguet; raegó' ialé chegaq'uec ra qaipa'aĝatañé nataqaen que ueta'a nqa'alaĝa na qalota'a na ialecteguet taq ra onolec ialé no'onaĝa le'ec, taq ca l'llapi. Nache he'nam ueta'a na alpipi taq na LGBTI+ ra iaconeguet na ŷaŷamaĝaretá taqaen ca l'llá ioĝosa'á ra auasatta'guet se'só ueta'a lcon'naqa', so aluó', taqaen ra uetapiguí he'nam ñe ueta'a na ley.

Ncuen'nataĝa ra cheqa'gue qaialecnavó na lleguec na'aĝasoĝontecpi uasuelec, ra ua'auchiguiñé, ishet ra qaiqoleguet nam na'aqtecpi qauem taq qaŷaŷateteguet ra nquictevec lataĝac ra shetaeque alpipi, iallep'pi taq na leiepi no'oĝoŷaĝacpi, ra etec, nam cheqa'guepi ishet ra qaimata'a', niot'ta'api ca ueta'a.

(Qaltaĝa) acuen'nataĝan nam lo'olpi: ueteguet añaĝac taq no'onegue lataĝac

Mashe qoioqtalec na togoshec, na lataĝac ra ueta'api laguelec napi lo'onatacpi, ialaĝalecpi taq iaconeguetpi yevá enauaque cheqa'gueló ra ialecteguet ra hiqolaĝacheguí enauaque dos al'ual. Ená nqolaĝat no'onatecpi no'oĝoŷaĝac eta'api na qanayetañá nache ueta'guet na na'aqtecpi qauem taq na nquitaĝanaĝacpi cam etec iachalec nnioqtecpi taq saq'ena'a' ra ialegue'uá nam iallep'pi, alpipi taq na LGBTI+ cam ua'gué neta'á.

Ram etapeguec, ram mashe am qalcate'uá, nam laŷé, cam ŷo'ot na ialé nacota'ae cam ueta'a nache nacha'lec cam ueta'a ra ishet ra io'óqtá: na lo'onatec qaisheten, cam na'gue ca onaĝanaĝaqa' himma'a nataqaen na uo'ó nam himmetec nache ua'aeye ra ishet ra maeche iau'ó ca hicolec na ntaĝaŷaĝac, nam sindical, nam qay'uen taq na nataĝac, nam ueta'a nam onataĝanaqa' na qaiapaĝaguetec, paĝaguenaĝac taq ra nquictasheguem, ra qaishetem ca ñeguevó eanuacpi na qanaquictapegue'uá qalotá qoiamaq ra eta'api. Ra l'llá, onatecnaco'na'a' cam uate'a lmayaĝac taq ra saqayshen nam alpipi: nam qaimaĝalec ueta'a na ntelaĝa, ra nachená ra himmavec taq ca onataĝanaĝac ra, egó' saishet ra mateguet ra qaio'ĝoren ra etec, nache qay'uen ra talec nam n'uenaĝanaĝa taq ra mataĝac ra himmavec nam sheĝauapi taq ra qaicá ca hiqolategá ra qanalletañé ra ueta'a nam al'ua iatec.

Nam al'ua ra qaiachaĝan na ueta'aguet, netañapi, togoshec taq ra nacheyé mateguet ra maeche napi taq enapi nam iallep'pi, rasot'tae lata'araec ño'oĝoren taq ra qaiauat'tenapec enauac nam al'ua nam ueta'a nam lma', ueta'guet nam alpipi, ra ua'gue ra saishet ra qaiauattonapec taq saqayla'a nache nmeh'naĝanaĝac na iallep'pi saiauo'ó. Nache ra etapeguec nache, ra nataĝac egó' qaipa'aĝasheguem nache ra lo'ó ca cheqa'gue, enauaque taq ra hammavec, saqaychaĝan taq sanasheneguet ca l'llapi lo'oĝaŷaĝac ra cheqa'gue.

Erá lataĝac taŷa'gue, nam alpipi iaconeguet na qaŷamaĝalec onatec ra naquitcheguemé' ŷaŷamaĝat'tec nam iallep'pi, qalaq ra saishet ra hicoua'ae na maeche lo'onatac na ueta'a ra egó' qaypataĝalec ra maeche lalamaĝat ra ecá ueta'a lma', erá ueta'guet ra qaŷaŷaĝaná nache tatec nam lo'onataĝanaĝac.

Nateta'pi ená ra qaiqolaĝachegueló nam no'oĝoŷaĝac ra qaila'a na onatac, ra qaŷo'oĝoren, qaytaĝaná' na ueta'a qaytaĝaneguetpi nam iallep'pi taq nam alpipi ra qainomeguet taq qainomta'guet na saq'ena'a taq ra uo'ó na pa'atasheguem.

Hena'am ra, so togoshec vi'ipi ra nacheyé taq nalletañé nam iallep'pi ra egó' ueto'ot na la'añaĝac niot'ta'alataĝac taq niot'ta'a na ueta'api.

Nam añaĝac ishet maeche rtaqá ra qay'uen ra uo'ó ca lasatĝac ye lapá na qana'aqtaĝañeguepi, qataq ra laloqa', chegoqcheguiña ra nacona'ae ca qanaualtegá ca añaĝac ra quelec nam nquieĝa ra qaŷasaqteguelec nam alpipi, ñaqpiolecpi taq nam LGBTI+, ra enauacpi ra n'iot'ta'a taq na nataĝacpi ra nachená ra ishet ra lqapet ra iamaq nam nquieĝa ra egó' iallep'piaĝac taq na nquieĝa uasuelec na cheqa'gue.

Pa'atec, na lmeh'naĝanaĝac ra cheqa'gue egó' ishetá nataqaen ra ammeh'naĝan nam ayqapatqtelec na sonaqta'a taq qanshet'tacot cam ueta'a lo'oĝoŷaĝac. Nam qaishet'tacot saishet ra onolec ueta'a na qai'yetec ra qay'uat'ta'a taq ra qaŷalat'tañé ra qailotagui ra lataĝac lo'oĝoŷaĝac ra iallep'pi taq alpipi heterosexuales, ra etec, ra nacheyé, nache qaimiteguet ra esá qan'nota'guet taq ra qanquiategá nam himmavec nachaqná la'aqteguec na lo'oĝoŷaĝac taq na lashic'ŷaĝac ra saishet ra hom ra qaŷaloqnaĝaná heterosexual ra eanuaque (ialé-aló).

Ená naloqnaĝanaĝat ŷa'aĝat ra nacheyé "ŷaŷamaqchiguiñé" ra mashe "naloteguet" ra enauaque lo'oĝoŷaĝac qoŷanaguí ra cheta'gue ñeguiñé taq lshiguiaĝac ra cheqa'gue mashe nanomtapeguelá' na sheĝauá l'llá (hena'am som sheĝauapi ra mashe qoŷanagui so lo'oĝoŷaĝac so cheta'gue ñeguiñé), taq ra mashe uo'ó ca quetapegue'uá noqpitá nache nqo'oná ca sheĝauá saishet ra hena'am ca l'llá nteteguet. Nam sheĝauapi saishet ra naŷamaĝateguet na heteronormatividad ishet ra nataqaen ra ndo'oguet ra qaysheguenec, saqai'yenepec taq ra mashe napaĝaguetegá nam nquieĝa. "Ndotre'e sheĝaua chaqnaĝayqá ialé' taq na aló, erá leenaĝat qai'ŷaĝaná ra ncuentaĝapi, saqma'aguet taq npaĝaguenaĝac qauem ra namata'guet taq ñaqná iamaqtec ra etapeguec naloqtetá ená maeche sonaqta'a.

Iallepi'iaĝac hipa'aĝatasheguem taq na ralaĝac iallepi'iaĝac tata'guepi

Ená sonaqta'a chaqnaĝacpi seŷatenaq ra onolec qaipet'tegá ra uo'ó nauá dos na cheoqtot ca cheqa'gue (ialé taq na aló) taq ra onoleta'a ra'uá ishet ra ca lasataĝac ra uo'ó ca n'nataĝanaĝac taq ca maĝasonaĝac ra chaq lcatá ca qailonaĝaná "ŷaŷamaqchiguiñe" ra etá, ncuen'nataĝa, qainoma'aguet, qaio'ot taq ra naco'naepi. Qalaq saishet ra nacheyetá, ishet ra enauaque chqa'gueló ishet ra natatá' cam lo'oĝoŷaqa.

Ra llaq qay'uat'taeque nam alpipi ra ishet ra ndotecpi, sa'ra'añé', machiguiñelpi taq no'onalec lcuentanataĝapi, napi iallep'pi hivotaeque l'llá nataqaen. Erapí nataqaen pa'at'teguet na lamaĝasonaĝac taq nam lcuen'nataĝa ra nachenapi ra ianecpi, qaŷapaĝaguenec taq qanquieĝat'tevec na sonaqta'a.

Ra s'vataĝanaq ra semeh'naq acm etec na taŷa'gue, na paĝaguenaĝac ra hicotapeguet nam iallep'pi ra ca etec ra "mashe sheĝaua", selaqlec pasa'á nam lataĝacó, cam lmanaĝanaĝa, lataĝac taq lquieĝapi nem iallep'pi ueto'ot taq ra mashe qaimetetec ra cheqa'gue, saishet ra nviruá' lla'ac iachetec taq sishet ra himmetetac nam "leyes na maiche ueta'a", qalaq nacherá ra iaconeguet paĝaguenaĝac.

Ñe Instituto de Masculinidades y Cambio Social (2019) nalletañé ra: "Na Iallep'piaĝac naigui nacota'ae, ra nacheyé uo'ó onolec ra lapaqteguet na alpi'iaĝac. Nachená na, eta'ŷá', cam naigui cheta'gue ralaĝaec, qaicá ca ne'nápi ra nache'etae' taq na nataĝacpi. Nam naiguipi, saqaŷet ra naralaĝta'guet, ra ñauaĝaŷaĝanaĝasheguem ra sauoqta'ae ra ñaconaĝa enauac na shenaqtá, nataqaen na qa'ŷepi taq nam sonaqtalec al'uá. Na iallep'piaĝac saishet ra ueta'a taq soche pasa'a ra qaicá, qalaq togoshapec".

Uo'ó nam esá naloqnec ená ialé, ra sanaqaguí ra **Iallep'piaĝac hipata'tañe**, ra egó' nauegeuvó nam nataĝacó ra ishet ra pasa'a qaŷauat'ton taq qanasaqtauec.

Na laĝasoĝonaĝac na iallep'pi hipataqtapiguiñe

1. Ra am heterosexual

Eye ua'auñe taq ra nacheyé ra namaĝasoĝonaĝac ra yo'oq na chalataĝac nam iallep'pi nache nacota'ae na lo'oĝoŷaĝac taq na lmeh'naĝanaĝac/lmanaĝanaĝa.

Erá quiyé shenaqtega so pa'asheguem, uo'ó na mashe qaŷaŷatetec ra ra "nache etae" nalaqchegue ra qui'ŷaq ra taŷa'gue ra qaŷo'oĝoren. Erá mashe naquitchegueme' ra qoŷaqchet, erá maeche lcate'uá na loĝot, nam la'ashaĝac taq na la'ashaĝantecpi, na lqopitaĝat lataĝacó taq ra taŷa'gue na nachalataĝac, ram iachetec ra maeche cam taŷa'gue ra nataqaen ra natel'lá' ra uo'ó ca quetapegue'uá taq ra ra'aqtaĝan nam lataĝacó taq nam maeche lamanec nache ishet ra qoianaguí ra aló lataĝac. Namayé nqui'í, nam nauo'pi ishet ra qoŷanaguipi ra egó' saqmaguiñepi, ra egó' saqaŷaŷamaĝaren ra "qauem" taq ra taŷa'gue qomelé nache shetaeque ra "qaŷaŷamaĝa'ñé" taqaen ra qalapataĝatepiguí ra etec.

¡Ená halom na alolé! – Napi iallep'pi saishet ra nŷen. - ¿Che'etó saishet ra anqopitá ra aua'ashe na futbol? - ¡yo'oqtá ra am hicatalec nam alpipi!

Erá ra am heterosexualdad ialecteguet ra io'ot, taq ra ndotec ram taŷa'gue ra egó'choche qanashetegá taq ra qanpot'tapiguiñé. Ram taŷa'gue na heterosexual saishet ra saqanasheneguet namayé, qalaĝaye ra choche qanasaĝayé ra nacheyé ra talec ra laguec no'onegue ra ndotapeguet na LGBTI+ taq nam lauo'pi, nataqaen na uetapiguí ra ncanaĝac, qanquiategá taq nquieĝa lta'araec enauac nam sonaqta'a.

2. Ra am aŷa'atapeguec

Ra nagui qando'guet ra qaiqolaĝachegue ra aro'oĝoŷaĝac taq nam onatac, nam qalapaqtañe nca'alaĝa nam iallep'pi ra uetaigui nam maeche laiepi nache shetaeque ra napacalec nache ueta'a ra nam lmenaĝac cha'yé ra io'ottac ra nasoĝovó nam himmavec qay'uetec nache ishet ra meche himen taq ra uetegué' nam la'uó. Ená maeche la'uó' io'ot lataĝac ra egó' naloqten nam nanotepeguet ra uo'ó ca naigui, ra ntel'lá' taq ra maeche na'añaĝattec ra tatalec nam iallep'pi, nataqaen taq mashe qaisateguet ra qoŷañé na añaĝac: "Haiom sashetetec nam navieĝashetepi, nache nagui nache qaio'ot ca cam shetapeguet."

Nacherapi ra egó' uetapiguí ra yo'oq nam qanoqtatapigui ra hil'lo'guet ca qanquit'tapegue'uá ra qaipactegué' ca aló ra nachecá ca ndouó ca qay'uetaeque lta'araec ra na ialé ra ndouó' na qapio'olec ra qaisheten nache qaicá ra nquictasheguem cha'yé ra qaicá lo'onatac.

Qalaq na sonaqta'a, napi nquieĝapi ishet ra qaŷaŷah'neguet ra egó' qaltaĝa qanqa'ñé na la'añaĝac cha'ye ioĝoná na lsauaqtaĝa'taĝanaĝac, na la'añaĝac ra hipot'tapegue'uá, namaye la'añaĝac nalletañé mashe rqat so iaguec ra ndouó ca hivetaeque qay'uat'taeque. Nam sonaqta'a al'ua qaisheten nache anca'alec cha'ye nam iallep'pi, nache hena'am "ca uetañá nache maeche halom" taq ra saishet ra hiconeguet nam onatac ra egó' nachená na qaimaĝalec ra ntelaĝa cam ueta'a

lmayaĝac ra egó' qoŷatapigui "ra alpi", ra qicá ca naigui ra n'venaĝanaĝa, taq ra egó' nque'enguet ra qaŷo'ot "cha'yé sonta'a na'lom ye io'onataĝanaqa'".

3. Am añaĝaec

Qay'uatta'a taq qoietegá nam iallep'pi ra ueto'ot na añaĝac cam etec nam lo'oĝoŷaĝac (na lo'onatecpi egó' nacheyé ra qoiectegá ra hirolec na la'añaĝac nache erá ra egó' qaipactegué nam iallep'pi taq se'sopi ra io'otac nache qopilec nqatecpi somayepi ra esá nache egó' ño'oĝoren) qalaĝayé nataqaen ra iapac ra machiguiñé. Nacherá ra etec, ŷa'aĝat ra ñe'etec, taq ra egó' saqmaguiñé taq so lauochí, nache ra ra'aqtaĝan nache hirolec na nuenaĝac nache taqaen ra shetaeque ra qanapot'tapiguiñé ra egó' nmatec, ishet ra nataqaen qoienepegá ra ye'emaqtá qanlaĝa nache egó' naigui ra sa'ra'añélec hena'am na aló ra egó' nacheyé qansaĝasheguem taq ra tachiguiñá qaŷa'aqneguet.

Nam iallep'pi iaconeguet na nuecpi nache iachaĝan maechaqná taq na maeche l'ŷepí iallep'pi nache na'atchiguiñé enauacpi nache laguelec ra l'loquieĝac nam ueta'a al'uá nache iectegá ra qauemaec, lletaĝac taq "saishet ra qaŷauo'ó ca lma' na qaicá ca la'añaĝacpi".

4. Ra am andotec

Napi qoietapeguecpi qaiqoleguet'tac, saqaŷaŷaten ra qaŷaŷamaĝah'ñé ca qaiqolatec na qaitetapeguet nachená nac qanlueguelec na sonaqta'a taq ra ecá qanquictaeque ra qay'ŷaĝanaeque ra yo'oq ra egó' pa'atec no'oĝonaĝat, qalaĝaye nacheyé ra qaoietapeguec ra qanaqa'ñé ra erapi maeche etec taq saishet ra uo'ó ca rque'etegá. Nam ncun'nataĝa ra mashe ndotec nache egó' qailaĝalec taq ra lleguec na iallecŷaĝac nache nataqaen ra maeche talec ra lvuen'nataĝa ra quelec nataqaen ra ianec ra ueta'a ca ntaĝaŷaĝac nache qailota'a ram n'naectega'pi ca laiepi iallep'pi nache qaietegá "uo'ó ca lpotóh", "hichec ca lpotóh" nataqaen ra "ŷataqtá namaĝashecpi". Enapi na qaŷo'oĝoren ra egó' qaimetec saqanasheneguetpi cha' egó nachená na am iachiguiñé taq shetaeque ra am iapo'uá na etapeguec nam iallep'pi ra egó' hivat'ta'a nam sonaqta'a, ra nache ŷachetec nam lamaĝasó" nache iachaĝan na la'añaĝac cha' etegá ra maeche naectaegué' ra halompi ra cheqa'gue ra mashe ialé.

5. Ra am añaĝanec taq ra qaicá ca avi'tegá

Ram quetegué' ra "am añaĝaec" qalaq ra acota'guet ishet ra sa'anasheneguet na ñe'eĝa nache egó' saishet ra am'machiguiñé, qalaq ra saishet ra avi'etec, nam

arataĝac nache maeche auaconeguet ca etapeguec, nae'taĝa ra chaqaec taq qañe'etegá nache ishet ra qaŷo'oĝoren lactec ra egó' nacheyé ra qaicá ca avi'etegá.

Qalaq ra uo'ó ca l'llápi, ená nataĝacó iavo'ó ca maeche lataĝacó ra nachená na nataĝac ra "qana'añaĝateguet" na nachaqná, cam lenaĝat nache ishet ra ño'oĝoren ra egó' qaicá ca ñe'etegá, nam iallp'pi nam iallep'pi cam taŷa'gue nam lataĝacó nache iachaĝan taq egó qañi'ŷá nache egó' nataqaen napi maeche nalolá' ra uo'ó ca maeche laiepi. Qalaq ra loguía', nataĝacó saishet ra nanomá ra cam ua'gue ueta'gue na lnotaĝaqui taq ra ueta'a ca lo'onataĝanaqa', ra niomtapiguí nam lataĝá taq na drogas, qanoctatapigui taq egó' saishet ra nauochaĝaua ra egó n'ualeguet ra lapota'a, ra qaicotapegue'uá sanmé na oĝonaqté, taq camachaq'cá ca l'llá ra nasoqta'a, cam l'llápi, ishet ra uasuelec ra uo'ó ca hique'emaq lata'araec ra ca ueta'api nam sheĝauapi ra ialcta'guetpi.

6. Am añaĝaec

Nam iapacauec taq lataĝacó ra qaopitauec ra ueta'guet ca la'aqtaĝanaĝac na lqa'alaĝá nam iallep'pi. Erá shenaqtegá na heterosexualidad nachená, na iallep'piaĝac ra hip'pa'aĝatañé, ra egó' lataĝac ra nacheyé qanayeguelec na sexualidad, erá sexualidad ialé taq heterosexual nache io'ot ra napaĝaguená ra nache eta'ae nache nacherá ra etec.

Erá ua'auchiguiñe ueta'a, qay'uat'ta'a nam iallep'pi ra nache eta'ae nachat'tec, nache taŷa'gue ra ject'tá ram hipa'aĝatasheguempi, ra nache etá'ae tatec ra lmanaĝanaĝa ra uo'ó ca ue'guet lo'oquiaĝauá taq ra ishet ra "naueguela'" taq "loĝoná" cam alpipi, chaq cal catá ca "nauegueuó" ra ŷaŷamaqchiguiñé ra qayconeguet cam maeche l'llá'. Nam nqa'alaĝa namanaĝanaĝa qanaloqtenapec ra nacheyé soche na'aqtec qaloc, qaŷa'auaĝañé ra lapá taq ra nache eta'ae ra ue'guet naco'nae ualec ra esá lqopiche.

Na qaypataqteguiñé ra ueta'a luec nam ueta'a nache ishet ra qaia'alec ra nach uetagué' na lo'oĝoŷaĝac nam iallep'pi. Qayaloqnaĝaná, ra ioqolatecpi ra hil'lalec ra saqpa'a ra himmat ñaq qarantegué nache iau'ó ca lmanaĝanaĝa, nache qopa'gue nache maeche nomlá' ra saŷaŷamaĝaren ra "iallecŷaĝac" taq eg´po na'aĝat na machiguiñe.

Laiepi taiot na qauem na lataĝacó egó' caqaec napi, qayloqnaĝaná, na saqanasheguet ra qaio'ĝoná na co'ové' laié' taq ra taŷa'gué taq ra lo'oĝonaĝanaĝac ra pa'atec lataĝac ecá saishet ra iauotaeque ra ualaĝae taq ra egó' laeguelec na napih'ná ra mashe ue'eguet (ITS). Ra anauoqtapeguelec yemaye lataĝac na qaniomiguí natá' qoŷatepeguec enauac nam alpipi. nachená na alpipi ra iasateguet ra nmatalá' ra uo'ó cam npe'eneguet. Qalaĝayé, qaicá nataĝac qaypilec ra chaqaec ueta'guet na lo'oĝoŷaĝac na ialé, nataqaen ra nioqta'a lo'oĝoŷaĝac, hena'am ra

qanayectapegue'uá, ra qancatpi, saqailemaĝat nataqaen ra qaŷasaĝaigui lmeh'nec ra qaŷachaĝan.

Ená ua'gue ra qanataĝañá ra soche uetaigui ra arcuen'nataĝa nam iallep'piaĝac pa'atasheguem qaisateguet napi qantotapiguí nam na'aqtaqa qauemá nacherá ra egó' "onaĝaec" taq "saqno'opashen" taq "opaec luec" nataqaen ra "saqalaqpi". Ená qalca'atapigui qaŷaché ra qoŷoqtegue nam na'aĝat chaq' qauemaec nam ialé nache naua la'aqtaqa ishet ra higuitae hil'lo'gueló rsheguenaĝan nache etegá Anam alpipi taq nam LGBTI+ ra egó' qanasoqta'a ra qay'uen.

Qayqpitelec ra qoiecchigué ra egó' lo'oĝoŷaĝac chaqnaĝaec iachaĝan ra yo'oqcheguí na nacotae'pi ra saq'ena'ae' nam añaĝac taq ra qaŷo'ĝoren niot'ta'aguet ra qaio'ot na ialé taq nam aló. Egó' eta', ra masheyé na lo'oquiaĝac ra maechaqná nasoqtapeguevó ra egó' nacota'ae' ra iamaqtec ra egó' saŷauoh'neguet, ra ñaq'uotae na lié "et'teñegue". Ená ncuen'nataĝa ra saqay'uoten taq ra qaycá ca naigui nam alpipi nache naigui ra le'enaĝat ra misoginia, taq ra eyé pa'aguiñé nache ueta'a nam nquieĝa ra uasuetalec nam cheqa'gue ra egó' qaŷasaqtalec nam alpipi taq na LGBTI+.

Ishet ra qanaqoh'nec nam qauem na'atecpi ra cheqa'gue ená nagui ra qanaloqten, nache qayloqnaĝaná, ra qaicá ca la'añaĝac ra uo'ó shetaque ra ra'ashe, ra ŷaŷaten cam no'oĝonaĝat, cam uetgue taq na máquinas, ra egó' "no'opashen", "ie'emaĝaec" hena'am ra qay'ianagui ra luecolec taq ra saĝanaqcá etec, ra saĝanaqcá ca hivotaeque ra egó' la'ashaĝac, ra "con'naĝaec" (ená cam ua'gué na sonaqta'a país nachená ra qoiecchegue nam aillep'pi nsoĝopi) hena'am nam aliepi.

→ "Auo'ot am sheĝauá" - "Hacerse hombre"

Ená sonaqta'a heteropatriarcal na uet'a nam "sheĝauá" nache qay'iaĝaná ra egó ueta'a na añaĝa'aec.

Iallep'piaĝac taq na añaĝac ueta'a ra na'atchiguiñé nacota'ae taq ra mashe yo'oqtá, qaŷaloqnaĝaná, era lataĝac ram qoŷegá/qaŷaŷaĝaná nam ialé nache qaŷo'oĝoná so na'aqtec "capo" (acó') nache egó' qoŷ ecchigui ra mashe nataĝalaq'. Erá ueta'a iachaĝan ra egó' mashe qoyoqchiguemec ca ueta'a ca sheĝauá nache ishet ra ialaq, nache hena'am nam alpipi taq nam LGBTI+ taq nam laŷepi iallep'pi.

Cam ueta'a ca nataĝalá' nam "ialé ra ŷataqtá esá añaĝaec", "iallep'pi io'ottec taq ra enec", "iallep'pi ra ueta'a nam lma'" saihet ra cam ueta'a nache qainoĝote'uá ra

choche uo'ó ca namó. Erá uetapigui saishet ra choche qay'uen qalaq ra egó' saishet ra qalotá. Nam iallep'pi ishet ra taialec, som ua'auñí nogotolec taq ra mashe iesá, erá llleguec mashe ỹa'an niot'ta'a nam lataĝac taq so ndo'oguet qalaq mashe iesá. Enam ñe'eguenaĝac egó' ño'oĝon ra cheta'gue "mashe iesá ra ialé" hena'am ra cheta'ague ra uo'ó ue'guet, ỹaỹaten ra iavec, ra cheta'gue ra uo'ó cam lo'onatec, ram cheta'ague taĝaec, ie'eguen ca qamachaqcá lsoche taq ra hil'lamaĝatavec ra io'ot ra rcachetec.

Eyé uichiguiñá ne'en ra himmavec na qaio'oĝoren ra cheta'gue nache ishet ra ue'e cam laiepi iallep'pi nache ishet ra qaỹachaĝanec ca ño'oĝon'naĝac taq ca qañía. Nache eyé, ra mashe "qaỹachaĝan" nache qanallechiguiñé na qa'alaĝá, nae'taĝa ram qaotá cam iallep'pi laiepi nataqaen am, artelaĝá ra ano'onateguec taq ca hauo'ot ra qoiectegá ra hena'am ra am sa'arañé, avi'imaqtec taq ra avi'itegá (ialecteguet npene'eguet cam ua'gué nam alpipi).

Ená n'uenaĝanaĝa ra qaỹachaĝan ra nache eta'e ená sonaqta'a nache nqouaguec ra nacona'pi ra egó' nallerá' nam iallep'pi, nallerá' nache hivira'guet ra maeche ca taỹa'gue taq ca qanallet'tapigui, (nae'taĝa ra onataĝanaĝac, ra qanashetegá, sonaqta'a) nache qaivirgue ra lapaqchiguiñé taq laguelec ra qanacoyegué ca onaĝae, ra egó', "iaguec ra ialé", caq negué' ca "late'rea ca loĝo'té" taq ca "iaguec ra nalota'guet".

Erá ra io'ot nam iallep'pi ra n'naequepegue' pa'atcheguem nache ua'a nache iavegá' taq tatec. Nam lataĝac ra qaltaĝa qaỹaỹamaĝa'ñé nache nquiguiñé ye egó' ntatega'pi taq ra sa'ra'añe na ltoĝo ra nvirevó nam iallep'pi ra egó' camachaqca ca uaqtalec nache qaiñoĝot ra etec, nache nataqaen ra qaiviteguet ra am talec cam oetapeguec.

Yem naigui, nam iallep'pi –ra qopa'gue so himmavec l'loĝoc ra onolec"– nache matapa taq na'añaĝattec ra l'uaraecshaĝac nataqaen ra ñe'etega ra ueta'a taq camachaqcá cam qaỹasaqtalec qapataĝatepigui ra egó' "alpipi", ñaq negotelec taq ra egó' maeche "nqopit'tegá ca maeche l'llá", nae'taĝa ra io'ottac ca uet'a lma', ra ia'aĝat ra ñe'etec, taq ra ro'oĝoná cam camachaqcá logó.

➔ Lashevepi taq ra ueta'a qoioqcheguemec ra ialle'ĝuiac pata'asheguem

Ra qaimeten, nam iallecĝuiac pa'atcheguem uo'ó nam lashevé ra ueta'a nam iallep'pi ra maeche nachaĝatec ra hil'la'a camayé. Era lashevé nam maeche auamchiguiñé, egó' saishet ra am cheoqtot ra auo'ot ca ara'aqtec am

cheoqtot,.saishet ra amchoĝraqtá nam anacota'ae auamatec taq na ara'aqtecpi taq nam sonaqta'a, taq nam laiepí. Qalaq namayé, himmavec nam lashevepi saishet ra qoiereñe ra etec nam iallep'pi, qalaĝayé nataqaen ra npe'eneguet, nache egó' qoiectegá nam "leyes de la vida" saishet ra qoietegá. Nache erá, na qoiuetegapi nache qaiconegue ra egó' nacheyé ra sa'ra'añé, "qalaq qan'ueneguet".

Qalaĝayé qano'onaĝatta ra qaỹa'aĝt ra, cam loquiaqa' nam iallep'piaĝac pa'atcheguem cam uatea'gue ca añaĝac, nam iallep'pi uetauo'guet nam ñeguevó taqta lta'araec nam uetalec qaipictetec, naetaĝa ra qoiamí cam etec ca ueta'a lcuen'nataĝa ra etec, ra taqaen ra napaĝaguená ra uetaeque rauonaĝatec siashet ra hiqpcha'a ra qanayectapeguelec, nache ca ueta'a taq ra qopitaĝan ca ueta'a yo'oqtá ra na'a' taq ra pé. Nam iallep'pi machiguiñé ra ueto'ot, ra io'ot ca llequiaĝac, ỹaỹamaĝatchiguñé nache quelec ra nachalataĝac ra noataĝanaĝac qalaq naquittegué' ca maeche lcuen'nataĝá, taq ra qolaqtapiguí lauel taq ca qauem nactavó nache naetaĝa ra ca etec ca nachalataĝac nam iallep'pi nache egó' sananomá, taq saishet ra nanettañé.

Nache he'nam na lashevepi, napi ueto'otpi egó' nanomteguet ra etecpi, qalaq ená nanomteguet nachená na enecpi ra etah, ndoguiñe taq nacheyépi. Qalaq enac, na qaỹo'ot ra qaỹachaĝanpi taq ra qaianataĝalecpi ra llagueclecná nache egó' nvenaĝanaĝa.

Ue'epiolecpi na qainatá ra qaicuen'natá na qay'uotaeque qai'uyaquen

Ñe Miisterio cde las Mujeres, Géneros y Diversidad yamaqtapeguelec, ia'anñé taq io'ot nam maeche llequiaĝac taq nam ltaĝaỹaĝacpi ra shetaeque ialoĝa'ñé nam yo'oqchiguí qanasaĝagui na sonaqta'a taq nam nataĝacó ra egó' hipictetec nam qauem na'aqtecpi, na lo'oĝoỹaĝacpi taq nam mashe nacota'api nam cheqa'ue taq na ueta'a ra egó' ndotapeguet na nquieĝa uasuetalec nam cheqa'gue, enauac ra nquictec nam mashe yo'oqcheguipi.

Ñe Estado ueto'ot ra iacolec ra esá ra anapaĝahlec enauac ra eta'apí nam cheqa'guepi, qaiquelocavec nam iaguec ueta'a nam nquieĝa iachetapeguelec nam alpipi,ñaqpiolecpi taq nam LGBTI+, qailotapiguí ra mashe qoỹanavó taq qaỹalaĝalec nam nam mashe nenet'tañé enaá sonaqta'a nacional taq nam no'oĝonaĝat internacionales ra loĝoshet nam Argentina ueta'uá laié.

Qalaĝayé, ra qanayeguelec ye pa'achiguiñé qanaralaĝat naua nataĝacó ra iachaĝanec nam lata'araec nachat'tañé eta'api, nache cheyetá qaicá l'llá enauac saleĝaguet taq maeche semitaqaeque ca etec, namayé maeche neroqteguet ra so'otaqtec taq nam saỹaqa'gué ra hindoqtec taq enauacpi.

Nam naigui taq ña'aĝaỹaĝanaĝañé qaipataĝalec ra qaỹasaĝalec ca nerec ra qoỹetapeguec cam etec ca no'ontaĝanaĝat ra qaỹalecnauó ca hishectec cheqa'gue taq ra niot'ta'a taq ra qaỹachaĝanapec ca añaqtaĝac ra qaoỹetegá ca iallep'piaĝac himta'api , eta'api taq niot'ta'a ra etepeguec ntelaĝa nam nquieĝa ra uasuetapeguelec nam cheqa'gue.

Qaytauenec ra qaỹachaĝan nam iallep'piaĝac uetapiguí ra eta'api, ra ntauana'pí na qaio'ot nam ntelaĝapi, ra qolaĝaguí ye "nasará' enauaque sheĝao"' taq ra quelec ra naco'nae qalaq saishet ra neta'asoló ra cam hivetaeque, ra shetaeque qanauaĝaỹaĝasheguem ndotre'e, enauacpi nam sonaqta'a rsotauecpi taq nacheyé ra qailotaeque.

Cheqa'gue nam nerec

Cook, Rebecca J. y Cusack, Simone. (2010). Estereotipos de Género: Perspectivas Legales Transnacionales, pág. 23. Disponible en: https://www.law.utoronto.ca/utfl_file/count/documents/reprohealth/estereotipos-degenero.pdf

Fabbri, Luciano (2020). Repensar las masculinidades, clave para prevenir la violencia. Instituto de Masculinidades y Cambio Social - Iniciativa Spotlight.

Instituto de Masculinidades y Cambio Social. (2019). Varones y masculinidad(es). Disponible en: https://argentina.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/Varones%20y%20Masculinidades.pdf

Olavarría, José (Comp.). (1997). Masculinidad, Poder y Crisis. ISIS Internacional – FLACSO Chile.

Segato, Rita (2010). Las estructuras elementales de la violencia. Buenos Aires: Prometeo.

XYZ

Traducción realizada por el Centro Universitario de Idiomas de la FAUBA.

Lo'onatac na na'aqteguec na Centro Universitario de idiomas cheqa'ua ñe FAUBA.

Edit. mingeneros

COLECCIÓN XYZ

editorial@mingeneros.gob.ar

Direcciones
Balcarce 186, 6° piso,
C1064AAD

Av. Paseo Colón 275, 5º piso
(mesa de entrada),
C1063ACC

Entre Ríos 181, 9° piso,
C1079ABB.

Cochabamba 54,
C1064ACA.

Teléfono
+54 943429010 / 7079
(Recepción Paseo Colón)

MinGenerosAR

primero la gente

Ministerio de las Mujeres, Géneros y Diversidad
Argentina

ISBN 978-987-47999-2-0